

۱۹۲۶:۱

تريک لیک نینک یولی

کاشغر شهریده سوتیان فوینک تانک نینک
باسمه خانہ سیده باسیلدی

میلاد مسیح نینک ۱۹۲۶ نجی یلیدا

Swedish Mission Press, Kashgar.

1926.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

چونکه همه سی کناه قلیب خدانینک عزتیدین محروم قالدی.
(روما ۳ : ۲۳)

خدای تعالی نینک عادل و پاک ایکانی نی و
کناه نی یمان کورادورغانی نی همه میز بیلور میز هم
اقرار قیلور میز. بو حقیقت نی بیلادورغان و اقرار
قیلادورغان کشی لارکا کلا دورغان سوزلار نی
پتور میز.

واحد خداغه قایل بولغانلار خدانینک الیدیا
هر ادم نینک کناه کارلیقی نی هم بیلورلار. بعضیلار

کناهنی اقرار قیلماق ثواب ایش دور دیب خیال
 قیلغان اوچون تیل لاری بیلان همیشه توبه توبه
 دیر لاریکن راست کونکل بیلان کناه دین یا ناسلار.

عاقل آدم اوز احوالی نی بیلماک اوچون هر
 ایش نینک راست لیتی نی ایستایدور اما نادان آدم

قرانکغولوقدا یعنی غافل لیتدا تورماقنی خواهلایدور *Heglig*
 مونیکن آخری چونک ضرر بولوب چیقادور. مثلاً *Damaq*

بر سوداگر اوزی نینک قرضی نی بیلکانده بار

یوقی نی حساب قیلماسه هم اوزیکا هم بولک

آدم لارغه ناحق لیت قیلغان بولور و پات فرصتده

یتیلیب خلق نینک الیددا اوغری و کاذب دیک *logma*

کورونوب قالور.

شونداغ هم بر آدم خدانینک الیددا اوزی

نینک عاصی و کناه کار لیتی نی بیلکانده بو توغرادا

هیچ فکر قیلماسه اول آدم نینک احوالی
 مذکور سودا کرنینک احوالیغه اوخشایدور. بو
 کشی اوزینی و بولک آدم لارنی الداغان بولور.
 لیکن خدای تعالی نی الدایلماس. وشبو آدم خداغه
 یانماسه آخردا البته هلاک بولور.

هر کیم بو دنیا اوز توغراسیدا و خدا
 توغراسیدا راستلیق نی تاپای دیسه تاپالور. انینک
 بو ایستما کی اول عالمده بهشت کا کیرما کیکا
 سبب بولور. مونینک اوچون اولقی سوزیمیز شول که
 خدا نینک الیدای بیز کنه کار مو یا پاک دور میز مو
 دیب تحقیق لاب کورالی.

البته بیزلار خدا نینک همه بیوروقلارینی
 بیلماسیمیز لیکن سوالیمیز شول دور: خدا نینک
 بیوروقلاریدین بیلکایمیزنی بجا کلتوردوک مو.

هیچ کیم خدا نینک همه بیورو قلا رینی اول عمر و م
 دین تار تیب بو وقتغچه بجا کلتور دوم دیب ایتالماس.
 احتمال ککه بر بیورو قی نی توتوب قالغانلارینی
 توتالمای قالدی.

خالق آدمغه عالمدا کی اوزی یراتقان عجائب
 و غرائب نرسه لارنی کور کالی و حکمتیکا ذهن
 قویوب پرورد کارینی تونوماقی او چون کور کالی کوز
 ریب دور لیکن آدم بو کوزنی قانچه کناه لارغه سبب
 قیلدی. مناسن شهوت کوزونک برله نا محرم کا
 نظر قیلما دینک مو و همسایه لارینک نینک اوی
 لاریکا کریب پل مال لارینی کور کاندہ منینک کی
 بولسه ایردی دیب حسد قیلما دینک مو.

الله تعالی آدمغه ینخشی سوز لارنی انکلاب
 اور کانسون دیب قولاق بریب دور. اما اول غیبت

شکایت و ناپاک افسانه سوزلار کا قولاق سالادور.
 الله حیات غه ضرور بولغان نرسه لاردین بهر مند
 بولوب ضرر قیلادورغاندین ساقلاماقی اوچون
 تاتیماق و بوراماق قوتلارینی بریب دور. حیواناتغه
 قایلانک اولار بدنکا ضرر قیلادورغان اولارنی
 یماي فائده قیلادورغان اولارنی برلار. لیکن آدم
 بو توغرا دا اولاردین فهم سزلیق قیلادور. خالق
 برکان اولدان قوتلارنی شیطان نینک یول لاریغه
 صرف قیلیب ضایع قیلادور و بدنکا ضرر قیلادور
 غان نرسه لارنی خواهش قیلیب یب ایچادور.
 مثلاً عرق و شراب ایچادور افیون و نشه چیکادور.
 بو یمان ایشلار کناه ایماسمو؟ مونداغ یمان
 عادتلار کا مبتلا بولغان کشیلار تولا وقت اهل
 عیالی نینک رزق روزانه سی نی و کیادورغان

لباسلارینی ساتیب پلنی شونداغ حرام ایشلارغه
صرف قیلورلار.

پروردکار لذت بیلان المنی فرق قیلماقی
اوچون بر قوت برکان دور. لیکن آدمانی یمان طریقهدده
ایشلاتیب هر بر مردار ایشقه صرف قیلدی مثلاً
زنا و مچه باز باسقونچه لیق و شولارغه اوخشه
باشقه کناه لارغه مبتلا بولوب دور. احتمال که سن
من شونداغ کناه لارنی قیلماغان من دیر سن اما
اگر سن ظاهر دا کناه قیلماغان بولسانک هم
وقتینک نی فاسد خیال لار برله اوتکار کائینک
اوچون خدانینک الیددا کناه کار دور سن.

خدای تعالی ادم کا اوزیکا حمد ثنا ایتماق و
فائده لیق و یخشی سوزلارنی قیلماق اوچون تیل
بریب دور. اما تیل قانچه کناه لارغه سبب بولوب

دور. اکر سن کچیک بلالار نینک سوزلاریکا و
 یکیتلار نینک غزللاریکا و خلق نینک کفت
 کلامیغه قولاق سالسانک و مشربلارکا و
 سوراق خانهلارغه و بازارلارغه و مزارلارغه و
 خاتون و قیزلار نینک مجلسلاریکا کیریباولار
 نینک سوزلاشکانی نی انکلاسانک آدملار نینک
 بربری نی هر قسم یمان و اچیغ سوزلار بیلان
 تیلایدورغانی نی و نامشروع غزللار او قویدور
 غانی نی و غیبت و شکایت و فتنه انکیز و بوزوق
 سوزنی قیلیمشدین توختامایدورغانی نی بیاورسن.
 اول وقت خدای تعالی نینک حاضر ناظر ایکانی نی
 وهر سوز بولسه انکلایدورغانی نی یادینکغه کاتور
 سانک شونداغ تیل نینک کیناهلاری سنکاروشن
 بولور. سن اوز تیلینک نی پاکیزه ساقلادینک مو؟

خدای تعالی آدم لارغه اوزیکا و بربریکا خدمت
 قیلماقی و یخشی یول لارغه مانکماقی اوچون قول و
 پوت بریب دور لیکن تولا وقت آدم قول لاری
 برله زیانلیق ایشلارنی قیلدی و پوتلاری برله یمان
 یول لارغه کیردی .

الله تعالی آدم لارغه یخشی و یمان ایشلارنی
 فرق قیلماقی و خدانینک یولیغه ایشلاتماکی اوچون
 عقل برکان دور لیکن تولا وقت آدم لار عقلنی
 شیطان نینک یولیغه صرف قیلیب بربریکا ضرر و
 زحمت یتکوزماک اوچون حیلہ قیلغالی ایشلاتی .
 پروردکار عالم آدم غه یخشی نرسه لارنی یادیدا
 ساقلایدورغان خاصیتنی بریب دور . لیکن اول
 تولا وقت یخشی و ثواب ایشنی یادیدا توتماقی
 یمان و پاسکنه نرسه لارنی یادیدا ساقلار .

ربّ تعالی آدمغه کونکل بریب دور. اول
 خدا نینک او بی دور مونداغ مقدس جای نی هر بر ناپاک
 لیق دین پاکیزه تو تماق لازم ایردی اما اول میخشی
 و ثواب ایشلارنی کوروب او قوب یادیدا سا قلامای
 بلکه هر قسم ناپاک فکرلار و نجس خیال لار
 بیلان تولدوردی. بو سوزلار کا قایل اساق معلوم
 بولور که خدای تعالی انسانه تولا اولوغ نعمت لار
 عطا قیلیب دور یعنی کور کالی کوز و ایشیتکالی
 قولاق و بورا عالی بورون و سوزلا کالی اغیز و
 تاتیغالی تیل و خیر احسان قیلغالی قول مانکغالی
 پوت فهم قیلغالی عقل و یاد عالی قوت و هر بر
 اوبدان ایش نی سا قلا عالی کونکل بریب دور. لیکن
 بیز ایمدی قایل اساق انسان خدای تعالی نینک عطا
 لارینی و نعمت لارینی ضایع قیلیب اولارنی شیطان

نېنك يول لاريغه صرف قىليب چونك كناه كار
بولغانى نى كورورمىز.

﴿باطن داكى كناه لار﴾

قتل قىلماق و زنا قىلماق و اوغورلوق و اتا
اناسىغه آزار برماك و يتيم لار كا بى وجه ظلم جبر
قىلماق و آدم لار نېنك پل مالى نى ناحق الماق
بولار نېنك هممىسى خدا نېنك اليدا چونك كناه
ايكانى نى هر آدم بىلادور. بت پرست لار هم
بولار نى چونك كناه بىلادور لار ليكن
آدم لار انچه يمان كورمايدورغان باشقه كناه لار
هم بار دور مثلاً دنيانى دوست توتماق و
تكبر لوك و غيببت و اچىغلانماق. اما خداى
تعالى نېنك اليدا اولار هم اغير كناه دور لار.

خدای تعالی پل مال اوی تعلقات لباس و
 رزق روزانه برکان. لیکن آدم اولارغه قناعت
 قیلمای دنیاغه حریصلیق قیلیب کیچه کوندوز
 برنی ایکی قیلسام ایکی نی اوج قیلسام دیکان خیال
 فاسد برله وقتی نی اوتکوزور. دنیا جمع قیلماق
 اوچون ایشلارینک نی مکر و حيله بیلان قیلیب
 تول خاتون و یتیم بلالارینک مالی نی ناحق ایب
 کمبغل و عاجزلارغه ظلم و جبر قیلیب ایشلا
 کانلارینک پل و طعام لارینی از پریب اوز
 مالینک نی تولا قیلغالی سعی قیلورسن. اوتکان
 اولوغلار ایتیب دورلارکه «دنیانی دوست
 توتماغلیق همه یمانلیق نینک یلدیزی دور»
 سن دنیانی درست توتارسن مو؟ کمبغل آدم لار
 ایتورلارکه بوسوز دنیا دار آدمغه موافق کمال دور

لیکن بیلما سلا رکه فقیر و کسبل لار نینک اراسیدا
 دنیاغه نهایت حریص آدم لار هم بار دورلار .
 اوتکان زمانده کیر یویسورغان بر خاتون بار ایردی .
 اول قرا پل نی یغیب کموش پلغه تیکیشتی . و
 کموش پل نی یغیب التون پلغه تیکیشتی . اول
 تنکلیکده و اغیر ایشلارده عمرینی اوتکوزوب
 ایکی کیچک خالتهدا التون یغیب اوزی اصلا
 خراجت قیلمای ساقلار ایردی . بر کون اول
 خاتون کسل بولوب التون نی تکیه سی نینک تکیده
 قویوب یاتی . کسل اغیر لاشقاندا اول ایکی خالته
 التون نی ایکی قولیغه ایب محکم توتوب یاتی .
 جانی حلقومیغه یتککانه هم التون نی قویوب
 برمادی بلکه تخی محکم راک توتقان اوچون تیرناق
 لاری الاقانی نینک کوشتیغه اوتوب کتی . شول

حالت ده جانی چیتی . بولك آدم قول لارینی
 سیندوروب التوننی الدی . منا کورونك کمبغل
 آدم لارینیک بعضی سی هم دنیانی شونچه
 دوست توتادور .

تکبر لوك ایکی خیل دور . بری اول که آدم
 اوزینی چونک توتوب خلق عالم اراسیدا عزتلیک
 و حرمتلیک بولماقنی و بای بولوب شهرت
 تاپماقنی ایستایدور . وینه بری اول که خلق
 نینک اراسیدا اوزینی دیندار کورساتماک اوچون
 ریا برله طاعت و عبادت کا مشغول بولور . اما
 کونکلی خدادین یراق دور . مونداغ آدم رانده
 درکاه دور .

حسد قیلغوچی آدم همسایه لاریغه بر فائده لیق
 ایش بولغاننی کورسه ظاهریدا یخشی کور کاندیک

تورسه ایچیده یمان کورادور. اکر همسایه لاریغه
 بر شکسته لیک بولسه دلیدا اوبدان کورادور. حسد
 دیکان شیطان نینک بر صفتی دور. حکایت ده
 کلیم دور که حضرت موسی نینک زمانه لاریده
 بر فقیر نینک بر کله سی بار ایردی. بر کونی اول
 کله اولدی. اول کمبغل حضرت موسی نینک
 الدیغه کلیم ایتی خدانیک پیغمبری سن هر قانداغ
 دعا قیلسانک الله تعالی نینک اجابت قیلادور غانی نی
 بیلور میز. دعا قیلغیل خدای تعالی منکا بر کله
 بر کای دیدی. حضرت موسی دعا قیلور من خدای
 تعالی سنکا بر کله و همسایه نک غه ایکی کله بر کای
 دیدی. اول آدم همسایه سی نینک ایکی کله سی
 بولماقیغه حسد قیلیب منکا کله تیلاب برمانک
 دیب کتی. منا حسد قیلغوچی آدم نینک ایچی

شونداغ تار دور.

بر بریکا اچینغلانماق و دوشمنچیلیدک قیلماق
 تولا آدم لار نینک کونکلی نی خراب قیلا دور. سن
 همسایه لار نینکغه کینه عداوت ساقلامای مایلیق
 برله ایش قیلسانک و انتقام ایستامای محبت
 کورساتسانک تولا یخشی بولور ایردی اگر سن
 همیشه دوشمنچیلیدک قیلید اچیغ نی کونکلو نکرده
 ساقلاسانک البته خدانینک حضوریده چونک کناه
 کار بولور سن.

تولا آدم لار بت پرست لار نی یمان کوروب
 بیز الحمد لله مسلمان دورمیز دیب ماختانور لار.
 لیکن اولار نینک اوزلاری قیلغان ایشلاری بت
 پرست لار نینک کی دیک دور. شونداغ بولماسه
 بو یورتدا جادو کر و رمال پری خوان و جن کش

و یدچی و دعاخوان دیکانلار نمه ایش
 قیلور؟ مناسن هر ایشدا خداغه توکل قیلمای
 اویونکده بر حادثه بولسه باطل ایش قیلغوچیلار
 نینک الدیغه بارورسن. ایشلاریمنی روست
 قیلامن دیب جادو کرلار کارورسن. اوزونککا
 یا که اهل عیالینک نینک بریکا برکسل عارض
 بولسه الله تعالی نینک اوزیکا ساغینمای پری خوانغه
 باریب پری اویناتغالی قوپارسن. مودینک بیلان
 بولماسه عزایم او قوتورمن و چومکش قیلدورورمن
 ینه نه قیلورمن دیب بیهوده ایشلارنی قیلور
 سن و ینه منی قرا باسماسون کوز تکماسون و یا
 دیو پری اثر ضرب یتکوزماسون دیب دعاخوان
 لار نینک الدیغه باریب شکل تعویذ قیلدوروب
 بوینونکغه اسارسن. بعضی قوشلار نینک و

حيوانلارنىڭ تىرناقلىرىنى توك پرلارنى مونداغ
 خاسىتى باردور دىگان باطل اعتقادلار بىلان
 ايكىن اياغلارنىڭغە تىكىب آلورسن. آسماندىن
 قار يامغور تولاراق ياغسە فلان ىداچى ياغدوروب
 دور دىرسن. مبادا ياغىن بولماى قالسە بىز زراعت
 قىلامادوق ياغىن ياغدوروب بركىل دىب ىداچى
 دىنك الدىغە بارورسن. مونداغ ايشلارنىڭ
 ھمەسى بت پرستلىك دىنك ايشى دور چونكە
 انداغ باطل ايشلار خدانى تونوماغان و انىڭ
 قدرتىكا پوتماكاندىن بولادور. شونداغ باطل
 ايشلارنى قىلغان آدم خدانىڭ اليدا چونك
 كىناھ كار ايماسمو؟

احتمال من ايتورسن كە خداغە شكر بو كىناھ
 لارنىڭ ھمەسى نى من قىلمايم. بىرئچە كىناھ

قیلغان بولسام هم بو كناه لاریم نینك بدلیده
چونك ثواب ایشلارنی قیلدیم. خدای تعالی منی
دوزخقه سزاوار قیلماس.

اولوم کا توختا قیلغان برکشی خداغه شکر من
اوغری و قراقچی و زنا قیلغوچی ایما سمن دیب
ایتسه سن انکا تعجب قیلماس سن مو؟ ایماس سن
موکه ایمدی شو سنکا نمه فائده قیلور. اگر بر
کشی شریعت نینك تولاراق حکم لارینی توتسه
هم بارچه سی نی توتماغان اوچون اولوم کا سزاوار
بولور. پس اگر سن خدانینك برنجه امری
بجا کاتورماسانك باشقه لارنی توتقانینك نینك
نمه فائده سی بولور چونکه خدانینك الیدایینه
کناه کار دور سن.

مثلاً بر باغ ایکاسی باغبان نی قچقیریب

بو باغقه سن حاضرلیق قیلیب یرنی چاناپ قیغ
 قویوب کوچت سالیب گل تریب سوغارغیل اما
 یات آدم لارنی کیر کوزما کیل مالغه یدورما کیل
 اوت باسیب کتماسون قوروتلار گل و درختلارنی
 یماسون دیب ایتیپ بولک یورتغه کتسه یاسیب
 کلکانده باغنی قوروق و میوه سز کورسه البته
 خفه بولور. بو باغباننی تفتیش قیلیب باقسه اول
 خواجه سی نینک نهی قیلغان ایشلاری بیلان
 وقتنی نی اوتکوزوب دور. یات آدم لارنی توساب
 حیوانلارنی قوغلاب اوت خس لارینی یولوب
 قوروتلارنی تیریپ تولا ایشلارنی قیلیب دور.
 لیکن نهی قیلغان لارینی چینک توتامن دیب بیور
 غان ایشلارینی قیلغانلی هیچ فرصت تاپماغان اوچون
 باغ تمام قوروب میوه سز قالیب دور. پس اینک

قیلغان همه ایشلاری ضایع بولوب دور. خدا نینک
 بیورغان ایشلارینی قیلمای قویوب نهی قیلغان
 لارینی توتساق احوالیمیز شونداغ بولور. و خدای
 تعالی بیزنی حساب قیلغان وقتدا حصول سز و
 میوه سز بولور میز.

حضرت لوط نینک زمانیداکى بر طائفه خلق
 لوطه لیق قیلدی. بو کناه نینک شوملو قیدین خدای
 تعالی نینک حکمی برله آسمان دین اوت یاغیب اول
 خلق نی کوی دوروب هلاک قیلدی. البته اولار
 نینک اراسیدا بیزلار لوطه لیق قیلما دوق باشقه
 کناه صادر بولسه بولغان دور دیب کونکلیده خیال
 قیلادورغان کیشیلار هم بار ایردی لیکن اولار
 هم لوطه لیق قیلغوچیلار بیلان قوشولوب هلاک
 بولدیلار. سن اوزونک نی بواک آدم لار بیلان

تېڭ توتوب اوزونك نى اولاردىن صالح راق
 كورورسن. اما موندىن سنكائمه فائده بولور چونكه
 همان خدای تعالی نېڭك الديداعاصى دورسن. پس
 سن اوتكان ثواب ايشلاريم قىلغان كناهلاريم
 نېڭك بدلیده بولور ديب امید قىلورسن. بو خيال
 بيلماسليك و نادانلىقدين دور. امیديم باركه بر
 نچه تمثيل كاتوروب مونی هم سنكا اوقتورورمن
 مثلاً بر بلا اتاسيغه بر هفته يخشى خدمت قىلسه
 ينه بر هفته يمانلىق قىليب يورسه اول بر هفته
 قىلغان يخشىلىقى ينه بر هفته داكى يمانلىقىغه بدل
 بولورمو؟ بر آدم بر يامبونی فقيرلارغه صدقه
 قىليب بريب اوزى بر يامبو اوغورلاب السه
 صدقه قىليب بر كان بر يامبونېڭك ثوابى اوغورلاغان
 بر يامبونېڭك كناهىغه بدل بولورمو؟ اكر بر

خاتون ایری نینک قاشیدا بر یل یخشی و تنج
 توروب ینه بر یلی بولک آدم بیلان نامشروع
 ایش قیلسه ایری نینک قاشیدا بر یل یخشی
 تورغانی قیلغان یمانلیقیغه بدل بولورمو؟ ینه بر
 کشی اون ادمنی اوتدین یا سودین یا که باشقه
 هلاک قیلادورغان حادثه دین قوتقازیب الیب
 اندین اون کشی نی اولتورسه ایلکاری قیلغان
 ثوابی انکا بدل بولورمو؟ فکر قیلورمن که البته
 یوق هر کیز بولماس دیب جواب برورسن. خدای
 تعالی غه ثوابلیق قیلدیم دیکان ایشلارینک
 کنه لارینک ینک بدلیده قبول قیلینمایدور. بیز
 یوقاری پتولکان سوزلارده کوردوک که انسان
 کنه کاردور چونکه خدای تعالی نینک همه
 بیورغان ایشلارینی بجا کتورماب دور.

هر بر آدم اوز گونکلی نی تفتیش قیلسه
 خدای تعالی نینک الیددا اغیر کناه کار و جهنم کا
 لایق سزاوار ایکانی نی کورادور چونکه عادل
 پاک و مقدس واحد خدانینک الیددا کناه نینک
 نجاستیکا آوده بوغان آدم تورالماس.

— ❁ شریعت ❁ —

ایکنجی سوزیمیز شو دور که خدای تعالی
 بنده لاریکا کناه دین قوتولماق اوچون بر نجات
 نینک یولی نی بریب دور مو دیب کورالی خدای
 تعالی شریعت نینک یولی نی بیزلار کا کورساتیب
 ایتقان دور که حکم لارینی توتقان کشی تیریک قالور.
 شریعت نینک ایکی قسم بیوروقی بار دور برینی
 امر برینی نهی دیرلار. شریعت نی توتقان کشیکا

خدا بو دنیا دا و آخرت ده برکت و عده قیلیب دور
و شریعت نی تو تاغان آدم لار بو دنیا دا و آخرت ده
ابدالابد لعنت کا گرفتار بولور دیب دور.

هر آدم اوز خیالیدا من خدانینک شریعتی نی
توتالور من دیب ایتادور. اگر توتالاسانک نه
اوچون بو وقتتجه لیق همه حکم لارینی بجا
کلتور مادینک؟ موندین کین هر وقت خدانینک امر
لارینی توتقیل. باشقه عبارت بیلان ایتساق
کونکلونک نینک یخشیلیقیغه کواه لیق برادورغان
هر نرسه نی قیلغیل. ایمدی سنکا خدای تعالی نینک
شریعتیدین اوچ امرنی کورساتورمیز. برنجی امر
بودور خداوند خدایمیز واحد خداوند دور پس
خداوند خدانینک نی تمام کونکلونک برله و تمام
جانینک برله و تمام قوتینک برله دوست توتقیل «

(تثنیه ۶ : ۴-۵). سن بو امرنی او قوب کورکاندا
 عقلینک و انصافینک سنکا ایتور بو یخشی و
 راست سوز دور. چونکه خدای تعالی سن تو غولغان دین
 تارتیب بو وقت غچه قانچه نعمت لارنی
 سنکا بریب دور. پس سنینک انی دوست تو تماقینک
 ضرور دور. بو دم غچه سن الله تعالی دین قورقتونک
 موندین کین هم اول پروردکار عیزنی کونکاونک
 برله و جانینک برله و قوتینک برله دوست تو تقیل.
 ایکنجی امر بودور «همسایه نکی اوزونک
 دیک دوست تو تقیل» (لاویلار ۱۹ : ۱۸) عقل
 فراستینک ایتادور که بو امر هم یخشی حق و
 راست دور. مونی بیلکانده باشقه آدم لارینک
 اوزونک کا قانداغ قیلیشنی یخشی کورسانک
 سن هم اولارغه شونداغ قیلیشنی اونو تماغیل.

اوچونجی امر بو دور " همسایه نك نینك
 اویدین طمع قیلماغیل همسایه نك نینك خاتویدین
 یا خدمتکاریدین یا کنیزکیدین یا اویدین یا
 ایشاکیدین یا که همسایه نك نینك باشقه بر نرسه سیدین
 طمع قیلماغیل " (خروج ۲۰: ۱۷) . جد جهد
 قیلغیل که کونکلو نکلده زره چه طمع و حسد
 بولماسون. اکر سن شریعت نینك امرلارینی اوز
 قوتینك برله توتای دیب جد و جهد قیلسانك
 طبیعتینك خراب بولغان اوچون بو یخشی ایشلار
 نینك اورنیدا کونکلو نکلدین فتنه و فساد طمع و
 حسد قطارلیق قباحت نرسه لار نینك
 چیقادورغانی نی کورورسن .

مذکور امرلار انسان نینك باطنیدا کی ایشلار
 نینك توغراسیدا دور ایکن اولاردین باشقه

شریعت کا تعلق بولغان امر و حکم لار باردور که
 بولار انسان نینک ظاهریدا کی عمل لاری نینک
 توغراسیدا دور. مثلاً دعا (نماز) و عشر و
 طهارت و روزه و ختنه قیلماغلیق بولار نینک
 همه سی انسان نینک ظاهریدا بولادورغان ایش
 لار دور. برکشی بو ایشلارنی خدا اوچون
 قیلادور ینه بری منی خلق یخشی کوروب عزت
 قیلسون دیب قیلادور اما ایکیلاسی ظاهر عمل
 لارینی برابر قیلادور.

ظاهر غه تعلق امر لار کا قایلاندا باطن غه
 تعلق امر لار نهایت چونک و اغیر کورونادور
 اما ظاهر دا کی لار ینی کراک و آسانراق بولسه هم
 اولار نینک توغراسیدا کناه کار دورسن چونکه
 بو امر لار کا عمل قیلما دینک. و عمل قیلغان

بولسا نيك هم اخلاص بيلان قيلمادينك. مثلاً
 نمازغە شروع قىلغان وقتىنكدا نمازنى طريقهسى
 برله ادا قىلماي خيالىنك نى هر طرفكا يوكورتوب
 اويونكداكى ايشلارنى و سودا كرچىلىك نى و زنا
 ضلالت نى كشىلارنىنك پل مال لارنى يماك نى
 خيال قىلدينك. تىل برله خدای تعالى غە
 يقينلاشتىنك ليكن كونكلونك يراق ايردى.
 كورورسن كه همه دين مقدس ايشلارنىنكدا هم
 كناه ارالاش دور. هم معلوم دور كه سن شريعت
 نىنك يولى بيلان نجات نى تاپالمايسن. شريعت
 يول نى كورساتور اما يولغە مانكغالى قوت
 برمايدور. اوزونك نىنك هم قدرتى يتمايدور.
 يوقارقى سوزلاردين معلوم بولور كه انسان
 نىنك احوالى پریشان و غم كا مبتلا دور و پتوانكان

احوال لاری راست دور. بیز هر آدم بو احوال
 لارنی بیلسون دیب مونی پتودوک. ایمدی بیز کا
 پروردکاریمیز نجات ینیک یول لارینی و قوتولماق
 ینیک طریقه لارینی کورساتکان مو؟ کوزیمیزی
 اچیب قایلاب باقالی.

— پیغمبر لار ینیک سوز لاری —

خدای تعالی حضرت آدم بیلان حضرت حوانی
 بهشت ده ایکانده بر درخت ینیک میوه سیدین
 یمانکار دیب نهی قیلغاندا اولار شیطان ینیک
 وسوسه سی برله دیدیلار. خدای تعالی اولارنی
 بهشت دین چیقارغاندا یلانغه حکم قیلیب
 ایتی « سنینک بیلان خاتون ینیک اراسیغه و سنینک
 نسلینک بیلان خاتون ینیک نسلی اراسیغه دو شمن

چیلیک سالور من اول سنینک باشینک نی دسباب
 ینجیدور و سن اینک تاپانی نی چاقارسن» (تکوین
 ۳: ۱۵) اوشبو آیت ده خدای تعالی وعده قیلغان
 دور که خاتون ینک نسلیدین بر اوغول وجودغه
 کایب شیطان ینک بو دنیا داکی سلطنتی نی هلاک
 قیلور و شیطان هم انکا بر ضرر یتکوزور.

خدای تعالی حضرت ابراهیم غه وعده قیلیب
 ایتی « سنکا دعای خیر قیلغانلار نی برکتلار من
 و سنکا دعای بد قیلغانلار غه لعنت قیلور من
 و سندین دنیا داکی بارچه قبیله لار مبارکلیک تاپار
 لار» (تکوین ۱۲: ۳) اوشبو وعده ده کورور میز که
 دنیا اینک واسطه سی برله برکت تاپادورغان
 کشی حضرت ابراهیم ینک نسلیدین کور.

اشعیا پیغمبر ایتیپ دور « پس خداوند اوزی

سیزلار کا بر علامت برادور منا با کره قیز حامله
 بولوب بر اوغول توغار و انکا عمانوئیل دیب
 اسم قویار. قرانکغولوقدا یورکان خلق چونک
 بر نور کوروب دور اولوم سایه سی نینک یورتیدا
 اولتور غوچیلار نینک اوستیکا نور یاروتوب دور.
 چونکه بیزکا بر بلا توغولور بر اوغول بر یاور و
 اینک سلطنتی موره سی نینک اوستیده بولور و
 اینک اسمی عجائب مشیر عظیم خدا ابدی اتا
 سلامت نینک امیری اتانور داود نینک تختی
 اوستیده و مملکتی اوستیده سلطنتی نینک زیاده
 لیکیکا و سلامت کا نهایت بولماس که اول
 اعدیدین ابدیچه حقیقت و عدالت برله تقریر
 قیلینیب یولانکای» (اشعیا ۷: ۱۴؛ ۹: ۲، ۶، ۷)
 بو پیغمبر لیک سوز لارده اول کورور میزکه بر

باکره قیز حامله بولوب بر اوغول توغار. ایکنجی
 بو اوغول بت پرست لار و طائفه لار کا بر نور
 بولور. او چونجی بو اوغول بر عادل پادشاه دیک
 بولور تور تونجی بو پادشاه سلطنتی نی اوز کوچی
 بیلان ساقلار. بشنجی بوسلطنت نینک سلامتی نینک
 آخری یوق دور. و التنجی سلطنت ابد غچه
 باقی دور.

وینه پیغمبر میخا ایتیب دور: «سن ای
 بیت لحم افراته یهودا مینک لاری اراسیدا کچمیک
 بولسانک هم مینک او چون اسرائیل کا سلطنت
 قیلغوچی سن دین چیقار اینک چیقیشی قدیم دین
 و ازل کونلاری دین دور» (میخا ۵: ۴)
 اوشبو پیغمبر لیک سوزلارده کورور میز که بنی
 اسرائیل غه حکم قیلغوچی یهودیه ولایتیداک

بیت لحم دا توغولور لیکن اینک اصلی و ذاتی
ازدین دور.

زکریا پیغمبر ایتیب دور: « چونک شادلیق قیلغیل
ای صهمیون قیزی خوشلو قدین قیچقیرغیل ای
اور شلیم قیزی منا پادشاهینک سنکا کاور. اول
عادل دور و اینکدا نجات. تواضع بولوب ایشاککا
آری بر ایشاک نینک تایخریغه مینیب کاور،
(ذکریا ۹: ۹). بو سوزلارده کورور میز که
خدای تعالی دین وعده قیلینغان عادل و تواضع
لیک پادشاه اور شلیم کا کیرادور و ظاهر دا اینک
جلالی یوق دور و اینک کونکلی شونداغ کچیک
و ملایم دور که ایشاک تایخریغه مینیکالی
عار قیلماق دور.

حضرت داود ایتیب دور: « خداوند

خداوندیم کا ایتی: من دوشمن لارینک نی
 قدم کاهی-نک قیلغونچہ منی-نک اونک یا-یم دا
 اول-تور غبل خداوند قوتینک نینک سلطنت
 عصا سی نی صہبوندین چیقادور دوشمن لارینک
 نینک اراسیدا سلطنت قیلغیل» (زبور ۱۱۰: ۱-۲)
 خدای تعالی داودغہ ایتیب دور: «بر مرتبه
 مقدس-سلی-کیم بیلان قسم قیلیب دور من
 داودغہ یالغان ایتما-سمن اینک اوروغی
 ابدغہ ثابت و تختی شمسدیک منینک الیدما
 قالور آیدیک ابدغہ تقریر قیلینور و کواکباکی
 کواہ صادق دور» (زبور ۸۹: ۳۵-۳۷).
 بو پیغمبرلیک سوزده کورور میز که
 کلادورغان پادشاه داودنینک اولادیدین
 بولسه هم ینہ داودانی اوزیدین چونک و

مرتبہ لیک کوروب خداوندیم دیدور. و اول
 اور شلیمدہ صہیوندا توروب حکومت قیلور.
 اینک حکومتی ابدغچہ کون بیلان آیدیک
 بافی تورادور.

حضرت یعقوب پیغمبر لیک سوز قیلیب ایتی:
 «شیلو ککما کونچہ یہودادین سلطنت نینک
 عصاسی و پوتلاریدین صاحب شریعت
 اوزولماس و انکا طائفہ لار اطاعت قیلور لار.»
 (تکوین ۴۹ : ۱۰) بو سوز لاردین معلوم بولور کہ
 سلامت نینک امیری ککما کونچہ یہودانینک قبیلہ
 سیدین پادشاهلیق اوزولماس. اما اول پادشاه
 کاکاندین کین یہودادین پادشاهلیق کتادور.

دانیال پیغمبر ایتیب دور: «عصیاننی
 تو کاتکالی و کناہ لارنی تمام قیلغالی و بوزوغلوققہ

کفارت بولغالی و ابدی عدالتنی کلتور کالی و
 رؤیا بیلان پیغمبر لیک نی مہر لاغالی و مقدس
 لارینیک مقدسی نی مسح قیلغالی خلقینیکغہ و
 مقدس شہرینیک کا یتمش ہفتہ تقدیر قیلینیب
 دور۔ پس بیلکیل و اوققیل کہ اور شلیم نی ینکیدین
 بنا قیلغالی امر صادر بولغاندین تار تیب تا مسیح
 امیر غچہ یتہ ہفتہ و اتمیش ایکی ہفتہ بولور۔
 کوچہ و خاندک تنکیک زمانلار بولسہ
 ہم ینہ یاسالور۔ و اتمیش ایکی ہفتہ دین کین مسیح
 اولتورولور لیکن اوزی اوچون ایماس۔ و شہر
 بیلان مقدسنی کلادورغان بر امیر نینک خلقی
 خراب قیلور و آخری سیل برلہ بولور و جنک
 توکا کونچہ ویرانلیق تقدیر قیلینیب دور و ہر ہفتہ
 کچہ تولالار بیلان عہدنی ثابت قیلادور

و هفتە نینک اوتراسیدا قربان و هادیه نی
 باطل قیپاور» (دانیال ۹: ۲۴-۲۷). بو عجائب
 پیغمبر لیک سوزده کورور میز که تعین بر وقت دا
 کناه نینک کفارتی بولور و پیغمبر لار نینک
 سوز لاری بجا کور و مقدس مسح قیلینغان بولور.
 و مذکور مقدس بی کناه قتل قیلینغان بولور.
 اندین کین اورشلیم شهری و بیت المقدس ویران
 بولور و حضرت موسی نینک شریعتیدا تعین
 قیلینغان قربانلیق لار یوق بولور.

ملاخیا پیغمبر ایتیب دور: « و سیز لار ایستایدورغان
 خداوند ناگاه اوز بیتیکا کور آری انکار غبتینکیز
 بار عهد نینک فرشته سی کور دیب خداوند
 صاوت ایتور». (ملاخیا ۳: ۱) ملاخیا کهنه عهد نینک
 آخرقی پیغمبری دور و اول بوسوز بیلان مسیح نینک

پات فرصتده کلا دورغانیدین خبر بریب دور.
 مذکور پیغمبرلیک سوزلارده کلا دورغان
 مسیح بر اولوغ پادشاه دیک کور دیب تعریف
 و توصیف قیلینیب دور. لیکن توبنده پتولا دورغان
 پیغمبرلیک سوزلارده مسیح بر معلم عزتلیک
 پیغمبر و اولوغ کاهندیک ذکر قیلینیب دور.
 حضرت موسی ایتیب دور: « خداوند
 خداینک اوز قومینک دین بر توققانلارینک دین
 مندیك سنکا بر پیغمبر قوپارور انکا اطاعت
 قیلغای سیزلار، (کتاب تثنیه ۱۸: ۱۵) و خدای
 تعالی مذکور پیغمبر نینک توغراسیدین ایتیب دور:
 « من اولارغه بر توققانلاری نینک اراسیدین
 سنندیک (یعنی موسی دیک) بر پیغمبرنی
 قوپارور من و سوزلاریمنی اینک اغزیغه قویار من

و انكا امر قىلادورغانىم نىنك بارچەسىنى
 اولارغە ايتور، (كىتاب تشنيه ۱۸:۱۸). بو پىغمبر
 لىك سوزلارده كورورمىز كه كلادورغان
 پىغمبر يهودىلارنىنك اراسىدىن كلور.

اشعيا پىغمبر مونىنك توغراسىدىن ايتىپ
 دور: « منا بندهم سعادتلىك بولور. اول
 اولوغلانىب چونك بولوب نىمايت ايكىز بولور.
 اينىك اليدا كوچت دىك و قوروق يردىن چىققان
 يلدىز نوتەسىدىك اوندى اينىك هىتى و جمالى
 يوق ايردى و بىز انكا قايلانغاندا اينىكده بىز
 خوش كورادورغان كورونوشى يوق ايردى. اول
 تحقير قىلىنىپ آدم لاردىن رد قىلىنغان دور دىننىك
 كىشىسى و الم بىلان الفت ايردى و بىز
 اينىك دىن يوزنى ياشورادورغان آدم دىك ايردى.

تحقیر قیلیندی و انکا اعتبار قیلما دوق لیکن الم
 لاریمیزی اول کوتاردی و درد لاریمیزی اوستیکا
 الدی و بیز اول خدادین اورولوب ضرب قیلینیب
 دور و زحمت تارتیب دور دیب سانادوق و اول
 عصیانلاریمیز اوچون زخمدار بولوب بوزوغلوق
 لاریمیز اوچون سیندورولدی. سلامت لیکیمیز
 اوچون اول تادیب قیلیندی و اینک یاره لاری
 برله بیز شفا تاپاریمیز همه میر قوی لاردیک یول
 دین ازغان ایردوک و هر بریمیز اوز یولینغه یانغان
 ایردوک و خداوند همه میرنیک کناهی نی انکا
 قویدی. ظلم قیلینیب زحمت تارتی و اغزینی اچمادی
 بوغوز لانغالی کلتور و لادورغان قوزیدیک و
 قرققوچیلارنیک الیدا شوک تورادورغان قوی
 دیک اغزینی اچمادی. و قبری فاسق لار اراسیدا

بولدى. اولومىدە باي لار بيلان تاپىلدى. عادل
 بندهم اوز بىلىشى برله تولالارنى عادل قىلور
 چونكه اولارنىڭ كىناھلارنى اول كوتارور
 (اشعيا ۵۲: ۱۳ و ۵۳: ۲-۷، ۹، ۱۱). بو پىغمبر
 لىك سوزدە كىلا دورغان مسىحنىڭ بىزلار
 قىلغان كىناھلارنىڭ توغراسىدىن تارتادورغان
 زىچتلىرى و ايشلارى توغراسىدا پتولوب دور.
 خدا اشعيانىڭ واسطەسى برله ايتىب دور:
 «منا من يولايدورغان بندهم جانىم انىڭ دىن
 راضى بولغان ايلغاغانىم روحومنى انىڭ اوستىكا
 قويدوم. اول طائفەلاركا حكمنى چىقارور.
 قچقىر ماس و آوازىنى چىقار ماس. و كوچەلارده
 آوازىنى انكلاندور ماس. ايزىلدا كان قوشنى
 سىندور ماس و توتاب تورادورغان پلىكىنى

اوچورماس حکم نی حقیقت کا چیقارور. حکم نی
 یر یوزیدہ ثابت قیلماغونچہ عاجزلاشماس
 و سستلاشماس و جزیرہ لار شریعتیکا منتظر
 بولورلار» (اشعیا ۴۲: ۱-۴). وینہ پتولوب دور:
 «رب خداوندینک روحی منینک اوستومده
 دور چونکہ خداوند یواشلارغہ خوش خبر
 برکالی منی مسح قیلیب دور کونکلی سینغانلارغہ
 شفا برکالی اسیرلارکا آزادلیق و باغلانغانلارغہ
 خلاصلیق ندا قیلغالی و خداوندین مقبول بر
 یلنی ندا قیلغالی و خدایمیزدین بر انتقام کوننی
 همه ماتم توتقوچیلارغہ تسلی برکالی. صہیوندا
 ماتم توتادورغانلارغہ شونداغ قیلورکہ اولارغہ
 کول اورنیغہ باش زینتی ماتم اورنیغہ خرسندلیک
 نینک یاغی غمکین روح اورنیغہ حمد لباسی

بریلکای. (اشعیا ۶۱: ۱-۴). موندین چیر ایلینغراق
 و خوشراق سوز هیچ بر پیغمبر نینک توغراسیدا
 ایتیلماغان دور. موندانینک غمکین و عاجز لارغه
 محبتی نی یواشلیقی نی و صبرینی کورور میز.

حضرت داود بو پیغمبر نینک اولوغ کاهندیک
 بولوشی توغراسیدا ایتیب دور: «خداوند قسم
 قیلیب حانث قیلماس: ملکیمدق نینک طریقہ سیغه
 موافق ابدغچه کاهن دور سن.» (زبور ۱۱۰: ۴).
 بو اولوغ کاهن ینکی بر عهد چیقارادور
 چونکه ارمیا پیغمبر ایتیب دور: «خداوند ایتور
 منا کونلار کلمور که بیت اسرائیل
 بیلان و بیت یهودا بیلان ینکی بر عهد قیلور
 من اولارنی مصر دین چیقارغالی قول لاریدین
 توتقان کونده اتا بابالاری بیلان قیلغان عهدیم

ديك ايماس ليكن من اول كونا ردين
 كين بيت اسرائيل بيلان قىلادورغان عهديم
 بو دور كه شريعتيم نى اولار نينك اچيكا قويوب
 كونكل لار يده پتور من و من اولار نينك خداى
 بولور من و اولار منينك خلقيم بولور لار ديب
 خداوند ايتور. چونكه من اولار نينك بوزو غلوق
 لار نى باغيشلار من و خطالار نى ينه ياد
 قىلمايمن. (ارميا ۳۱ : ۳۱ - ۳۴) بو پيغمبر ليك
 سوز كا قايلاساق اول اولوغ كاهن نينك باقى
 قالادورغانى نى و هم ينىكى بر عهد برقرار
 قىلادورغانى نى كورور ميز. بو عهد نينك اصلى
 مقصدى شبو دور كه خدا اراده سى نى بنده لارى
 نينك كونكل لار يده پتوماك و كناه لار نى عفو
 قىلماق دىن عبارت دور .

○ ✨ خلاصہ ✨ ○

پیغمبر لار نینک کلا دورغان مسیح توغراسیدا
 اینتقانلاری شیو دور که اول مسیح خاتون نینک
 نسلیدین کایب شیطان نینک کوچ قوتی نی
 سیندورور. ابراهیم نینک نسلیدین کلور و اینک
 واسطه سی برله دنیا داکی همه طائفه لار برکت
 تاپار لار و حضرت داود نینک نسلیدین چیقار.
 بر قیزدین یهودیه نینک بیت لحمیدا توغولور.
 قوروق یردین اونکان ینکی کوچتدیک بولور
 لیکن حضرت داود نینک خاندانی نینک اوستیده
 پادشاه بولوب سلامت نینک امیری اتانور. اوز
 حکومتی نی مورہ سیده کوتاریب بر عادل و ملایم
 پادشاه بولوب معرفت بیلان حکومت قیماور.

پادشاه ديك عزت و حرمت تاپيب اور شليم غه
 بر ايشا ككا مينيب كيرار. و دوشمن لاري بئيك
 اراسيدا دنيا بئيك آخري غجه حكومت قياور و
 اينك تختي كون بيلان آيديك ثابت بولور.
 سلامتني بئيك آخري و انتمهاسي يوق دور.
 پيغمبرلار مسيح نبي بر اولوغ پيغمبر بيليب
 دورلار. يهودا قبيله سيدين بنی اسرائيل اراسيدين
 چيقيب سوزني خدادين انكلاب عالم اهلي بكا
 يتكوزوب روشن بر يولدوز ديك طائفه لارينك
 نوري بولور. اول شونداغ رحم دل دور كه
 ايزيلكان قموشني سيندورماس و توتاب تورا
 دورغان پليكني اوچورماس. اول مسكين لار كا
 خوش خبر بريپ سينغان كوناكل لار كا شفا برور.
 اسيرلار كا آزادليق زندانداكي لارغه خلاصليق

و خداينك مقبول يلى نى اعلام قياور .
 غمگين لارغه تسلى خاطر بريب غمگين روح
 اور نيغه حمد لباسى برور .

بو مسيح ملاك صدفه او خشاش بر چونك
 كاهن بولور . اول بيز نينك كناه لار عييزنى اوز
 اوستيكا الور . اول باشقه لار دين رد قيليندى درد
 نينك كشى سى و الم بيلان الفت ايردى . بيز نينك
 درديميزنى تارتيب رنجيميزنى كوتاردى بيز نينك
 عصيانلاريميز او چون زخمدار بولوب كناه لاريميز
 او چون اور وادى ليكن اول بوغوز لاغالى اليب
 بارادورغان قويديك قير قهوچى نينك اليدا
 مرئامى شك تورغان قوزيديك هيچ جواب
 برمادى . ينه مسح قيلينغان سبب سز اولتور وادى
 اما اينك اولومى نينك واسطه سى بيلان كناه

ینک کفارتی و ابدی عدالت ظاهر بولدی و
 پیغمبرلار ینک سوزلاری تمام بولدی. اینک
 کوری کناه کارلار ینک اراسیدا تعین ایردی اما
 اولومیده بای بیلان تاپیلدی. لیکن خداوند اوز
 مقدسی نی فانی بولغالی قویمادی و انی اوز الدیغه
 قچقیردی چونکه داود پیغمبر ایتیم دور :
 «خداوند خداوندیم کایتی من دوشمن لار ینک نی
 قدم کاهینک قیلغونچه منینک اونک یا نیم دا
 اولتور غیل.»

دانیال پیغمبر ینک ایتقایدین معلوم دور که
 مسیح نی اولتور کاندین کین اورشلیم شهری و
 بیت المقدس خراب بولور و حضرت موسی ینک
 بیورغان قربانلیق لاری یوق بولور.

ایسکاری اوتکان بر نچه چونک
و مشهور کشیلارینک واقعه لاری

کلادورغان مسیح نینک توغراسیدا خدای
تعالی پیغمبرلارینک واسطه سی برله ایتقان
سوزلارنی کوردوک. اینک صفت لارینی و
قیلادورغان ایشلارنی و بولادورغان واقعه لارنی
هم کوردوک. ایمدی لازم دور که یوقاریدا بیان
قیلینغان پیغمبرلیک سوزلار کیم نینک توغراسیدا
ایتملیب دور و کیم نینک حقیقدا راست کلادور
دیب بر نظر قیلغایمیز. بیزلار یهودی یا که عرب
ایماس دورمیز اول کشی قایسی ملت دین کلسه
بیز کا اوخشاش دور انی قبول قیلالی. اصلی

مقصود بو دور که خدادین ایباریلکاننی تاپیب
کوروب انکا ایشانیب ایر کاشکایمیز.

تاریخ میلاد مسیح دین اوچ یوز اوتوز الله
یل و تاریخ هجری دین تخمیناً مینک یل ایلکاری
ماکیدونیا ولایتیکا اسکندر دیکان یکر مه یاشدا
بر یکت پادشاه بولدی اسکندر توغولغان کونده
افسوس شهریداکی مشهور دیانه بت خانه سینغه
اوت کتی و تمام کوییدی. اینکدیک زور و
زینتلیک بت خانه عالمده یوق ایردی. خلیق بو
واقعه دین فال الیب بو اوغول عالم کا غالب بولوب
زور بر پادشاه بولادور دیب خیال قیلدیلار.
اسکندر اوز توغراسیدا ایتدیکه بو عالم کا بر
کوندین باشقه کون یاروغلوق بر مایدور شو بینگه
اوخشه یر یوزیده بر پادشاه دین بولک پادشاه

سلطنت قیلاماس. اسکندر پادشاه لبق نی قولیغه
الغاندا خزینه سیداکی پل و مال بینک همه سی نی
لشکریکا انعام قیلدی و اوزیکا هیج نرسه
الیب قالمادی. بعضی لار اسکندر کا اوزونککا
نمه الیب قالدینک دیکانده امیدیم نی اوزوم کا
ساقلار من دیب جواب بردی. اول جنک لارده
اوز لشکری برله برابر زحمت تارتار ایردی.
بر وقت دا سوسز بر چولدین اوتار ایردی لار.
اوسوز لوقدین هلاک بولوشقه یقین بولغاندا بر
کاسه سو تاپیب الیب کلدی لار. اسکندر ایتیکه
بو سو همه لشکر نینک اغزی نی نم قیلغالی یتار مو؟
اولار یتمایدور دیدیلار. انداغ بولسه من هم
ایچما یمن دیب تو کدوروب اتی. اسکندر ایران
و هندستان و کشمیر و چین ماچین و بخارا

و بلخ و کابل و ذابل و مصر قطارلیق مملکت
 لارنی الیب اوز تصرفیغه کیرکوزدی . بو
 دیادا همه پادشاهلاردین چونک پادشاه بولدی .
 پیغمبرلار ایتقان کلادورغان پادشاه اوشبو
 دور مو ایماس مو دیب کوروب باقالی . یوق بو
 ایماس دور چونکه اسکندر اون اوچیل پادشاهلیق
 قیلدی اندین کین اوزی اولدی و پادشاهلیقی
 تمام یوق بولوب کتی .

تاریخ میلادیننک بش یوز یتمیش برنجی یلی
 مکه شهریده عبدالله بیلان آمنه دین بر اوغول
 توغولدی . انکا محمد ات قویدی یلار . کچیک وقتیدا
 اتا اناسی اولوب کتی و بلا باباسی عبدالمطلب
 نینک قولیدا پرورش تاپتی . قرق یاشقه کیرکانده
 پیغمبرلیک قیلغالی توروب اسلام نینک تعلمی نی

عالم کا یادی. حضرت محمد نینک صحابہ لاری تولا
 بولغاندا قلیبیج برله اطراف جوانبداکی شهر لارنی
 و یورتلارنی ایب خلقنی مسلمان قیلدی.
 اسلامنی قبول قیلماغانلارنی اولتوردی و
 اطرافیداکی شهر لارنی اوزیکا تابع قیلیب اسلامغه
 رواج بردی.

موندین تخمیناً الله یوزیل کین چنکیخان
 قوپوب چین روسیه استانبول هندستان ایران
 بخارا ثمرقند و ترکستان ولایتلارنی ایب بر
 چونک پادشاه بولدی لیکن بر نچه یلدین کین
 چنکیخان اولوب کتی و بلالاری پادشاهلیقنی
 توتیلار. بولاردین کین پادشاهلیق یوقالیب کتی
 چنکیخان اوتکاندین یوز نچه یل کین امیر
 تمور چیقیب چنکیخانغه تابع یورت لار و شهر

لارنى اوزىكا تابع قىلىپ زور بر پادشاه بولدى.
 اينىك پادشاه لىقى هم پات فرصت ده يوقالپ كتى.
 بو دنيانى ضبط برله تابع قىلغان بر مونچه
 آدم لارنى كوردوك. اولار نىنىك سر كذشتى و
 توتقان يول لارىغه قايلاساق اولار ويران قىلغان
 شهر لارنى و اوت قويوب كويدور كان يورتلارنى
 و خراب قىلغان زراعت لارنى و فریاد قىلغان
 اقساق چولاقلارنى و گروه گروه آدم لار نىنىك
 اولتورولكانىنى و ظلم بيلان زورلوقنى و آدم
 لار نىنىك قانى دريادىك اققانىنى كورورمىز.
 اولار نىنىك ارقاسىدىن آچاچىلىق وبا و طاعون
 بلاسى و غم غصه كا مبتلا بولغان تول خاتونلار
 و كوچه لارده يغلاب قالغان يتيم بلالارنى كورور
 مىز. بو جهان كىرلار بيلان از آدم مباركلانور

لیکن تولا آدم لار اولارغه لعنت او قورلار. عالم
 اولاردین قورقادور. از خلق اولارنی دوست
 توتادور. آیا بولار نینک بری پیغمبرلار ایله کاری
 بیان قیلغان سلامت نینک امیری دور مو ایماس مو؟
 یوق اولار نینک هیچ قایسی سی ایماس دور
 چونکه اولار نینک فعل خوی لاری و باشقه
 صفت لاری یوقاریدا بیان قیلینغان پیغمبرلیک کا
 موافق کلمایدور. اولار قورغان پادشاه لیق
 و سلطنت لاری یوق بولوب کتیب دور. اولار نینک
 ایشلاری پیغمبرلیک سوزلارده پتول کاندیک
 ایماس. اولار نینک توغولغان یرلاری بیلان
 وفاتلاری هم پیغمبرلیک سوزلار کا موافق
 کلمایدور. ایمدی مذکور پیغمبرلیک سوزلار
 کیم نینک باره سیده موافق کلورانی تفتیش قیلالی.

انجیلدین معلوم دور که حضرت مریم یهودا
 قبیله سیدین داود نینک خاندانیدین بر قیز ایردی.
 اول روح القدسین حامله بولوب یهودا
 ولایتیدا کی بیت لحمده بر اوغول توغدی. بو
 واقعه لارده شول پیغمبرلیک سوزلار بجا کادی
 که خاتون نینک نسلیدین شیطان نینک قوتی نی
 سیندور غوچی کلور. وینه: « بر قیز حامله بولوب
 بر اوغول توغار ». وینه: « بیز کا بر بلا توغولور
 و بر اوغول بریلور ». بو پیغمبرلیک سوزلارده
 پتولکاندیک بلا یهودا قبیله سیدین و داود نینک
 خاندانیدین ایردی و بیت لحمده توغولدی. بو
 بلانینک اتی نی یسوع یعنی عیسی قویدیلار اول
 بلا اوکای اتاسی یغاچی یوسف نینک قاشیدا
 ناصرته چونک بولدی بو واقعه لار حضرت

اشعیانینک پیغمبرلیکی بیلان توغرا کلا دور یعنی
 « اینک الیدا کوچت دیک و قوروق یردین چیقان
 یلدیز نوته سیدیک اوندی . اینک هیئت و جمالی
 یوق ایردی و بیز انکا قایلاندا اینکده بیز
 خوش کورادورغان کورونوشی یوق ایردی . »

عیسی مسیح حضرت یحیی دین تعمید
 الغان وقتیدا خدانینک روحی آسمان دین بر کبوتر
 دیک نازل بولوب اینک اوستیده توختادی .
 اوشبو واقعه ده : « روحومنی اینک اوستیده
 قویارمن » و ینه : « رب خدانینک روحی منینک
 اوستومده دور چونکه یاواشلارغه خوشخبرنی
 یتکوز کالی خداوند منی مسح قیلیب دور » دیکان
 پیغمبرلیک سوزلار بجا کلدی .

عیسی مسیح نینک پادشاه ایکان لیکی

عیسی مسیح بیت عنیا دیکان کنت ده
 اولوب کورغه قویولغان لعازر دیکان بر کشی نی
 تیر کوز کاندین کین خلق بر ایشاک نی تاپیب
 لباسلارینی ایشاککا سالیب عیسی مسیح نی
 میندوروب مانکادورغان یول لاریغه لباسلارینی
 و خرما شاخ لارینی پای انداز قیلیب سالدیلار و
 عیسی اور شلیم غه کیردی. بو ایش فصیح عیدی
 کونسلاریده واقع بولدی و الیدا یورکان و
 ارقاسیدین ایر کاشکان خلق لار اوصنا ابن داودغه
 خداوند نینک اسمی برله کلادورغان مبارک دور
 اوصنا یوقاریدا دیب قچقیرور ایردیلار. و شهرده
 اولتوروغلوق آدم لار نینک همه سی اینک

استقبالیغه چیتی . مونیك بیلان ، چونك شادلیق
قیلغیل ای صهیون قیزی خوشاوقدین ققیرغیل
ای اورشلیم قیزی منا پادشاهینك سنكا کاور .
اول عادل دور و اینکدا نجات . تواضع بولوب
ایشاککا آری برایشاک نینک تایخریغه مینیب کاور
دیپ پتولکان پیغمبرلیک سوز بجا کادی . بعضی
آدم لارا ایتادور که اول پادشاه بولسه اینک پادشاه لیتی
قنی ؟ بیز ایتورمیز که حضرت عیسی مسیح بش
نان و ایکی بلیق بیلان بش مینک کشی نی
تویغوزغان وقتیدا اولارانی پادشاه قیلورمیز
دیدیلار لیکن عیسی مسیح تنهالیقدا خداغه
عبادت قیلماق اوچون اوزینی تارتی . اول بندکا
توشوب پیلاطوس نینک الیدا کناه کاردیك
تورغاندا پیلاطوس اینک دین سوراب ایتی :

«سن يهوديلار نينك پادشاهی موسن؟» عیسی جواب
 بردی مینک پادشاه لیقیم بو دنیا دین بولسه ایردی
 خدمتکار لاریم مینک يهودیلار غه
 تاپشورولماسلیقیم اوچون جنک قیلور ایردی لار
 لیکن ایمدی مینک پادشاه لیقیم بو یر دین ایماس.
 پیلاطوس انکا ایتی پس سن بر پادشاه موسن؟
 عیسی جواب بردی: «من مونیکن اوچون
 توغولدوم و مونیکن اوچون دنیا غه کلیم که
 حقیقت اوچون کواه لیق بر کامن» (یوحنا
 ۱۸: ۳۳-۳۷).

عیسی مسیح نی مسخره و عذاب قیلماق
 اوچون پیلاطوس نینک سپاه لاری انکا بر قزیل
 ایکن کیدوروب باشیغنه تیکاندین توقوغان بر
 تاج قویدی لار و بر قموش نی قولیغنه توتوروب

انكا تعظیم قیلدیلار و آخریدا انی دارغه تارتیب
 باشی نینک اوستیکا دارنینک یغاچیغه بر خط
 عبرانی یونانی و رومی زبانلاریده پتوب قویدیلار.
 اول شو طریقہ بیلان خوار و باشقه لاردین
 رد قیلینغان و درد نینک کشی سی و الم بیلان
 الفت ایردی. بو دنیادا انینک تاجی تیکاندین
 ایردی و سلطنتی نینک عصاسی بر قموش ایردی
 و تختی دار ایردی. لیکن اول چونک بر پادشاه
 ایردی و سلطنت قیلماق اوچون بو دنیاغه
 کلدی. اول جنت نینک پادشاهی دور. اوز تابع
 لاری و جهنم پادشاهلیقیغه اسیر بولغانلارنی
 قوتقازماق اوچون اوروش قیلغالی توردی. و
 جلجته دیکان یرده کناه و اولوم و شیطان برله
 شونداغ جنک قیلدیکه یر تبراندی تاغلار یاریلدی

قېرلار آچىلدى و آخردا كون نىنك نورى
 تو تولوب قرانگنو بولدى. و اول اوز جاني نى
 كىناه كارلارغه كفارت اوچون بردى. اول
 وقتىدا جهنم پادشاه لىقى جنت پادشاه لىقىغه غالب
 كالكاندىك كوروندى ليكن عيسى مسيح
 اولو كلار نىنك جانلارى تورادورغان ير كا باريب
 بندلارنى بوشا تىب اوچونجى كونده تيرىلدى.
 اول اولكانى اندىن تيرىلكانى برله شيطان نىنك
 و اولوم نىنك بند و باغلارنى سيندوروب
 اولوم نىنك همه اسيرلار يغه تيرىلكا-يك نىنك
 يولنى اچتى. كين حضرت عيسى مسيح آسمانغه
 چىقانى برله "من دشمن لار نىنك نى قدم كاهىنك
 قىلغونچە منىنك اونك يانىم دا اولتورغىل" و
 "خداوند قوتىنك نىنك سلطنت عىساسى نى

صيهوندين چيققارادور دوشمن لارينك نينك
 اراسيده سلطنت قيلغيل» و «داودينك تختيده
 و پادشاهليقيدا سلطنتي نينك زياده ليكيكا و
 سلامتيكا مهائت بولماس تاكه حاضردين ابدنجه
 اني حقيقت و عدالت بيلان ثابت قيليب
 قوتلان دور كاي، ديكان پيغمبرليك سوزلار بجا كادي
 عيسي مسيح نينك پادشاهليقي بو دنيادين
 ايماس ليكن اول جنت نينك پادشاهي دور و اينك
 تابع لاري كناه دين توبه قيليب يانغان و عيسي
 مسيح كا اقرار بولوب اينك سوزلاري قبول
 توتقان آدم لار دور. پادشاهي ميز حضرت عيسي
 مسيح آخر زماندا يانيب كليب جلالي نينك
 تختيده اولتورادور. و اينك چور سيده مقدس
 فرشته لار صف صف تورادور. اول وقت اولوك

لارنى تيركوزوب الدیغه جمع قیلا دور . و اوز
 پادشاهلیقى نى همه كناه و عصیاندىن پاك قیلماق
 و پادشاهلیقى نى نىك سلامتلىكى نى ثابت قیلماق
 اوچون كالا دور قیامت دىكان شول دور .

✽ عیسی مسیح نى نىك پیغمبرلىكى و معلملىكى ✽

ایمدى عیسی مسیح خلققه نه طریقه ده
 تعلیم بریب و عظم ایتقانى نى كورالى . هیچ كمرسه
 حضرت عیسی دىك خدا نى نىك یراتقان مخلوقاتلاری
 كوروب روحانى ایشلارنى اوقتورماق اوچون
 اولار بیلان تمثیل لار كلتورماكان دور . اولار
 اتاسى نى تاشلاب كتكان اوغول ، ازیقان قوی ،
 یتیب كتكان پل ، اوروغ ساچقوچى نى نىك اوروغى ،
 زراعت داكى اوت ، قچى اوروغى ، یرداكى پنهان

خزینه، قیمت بها سروارید، بلیق توتادورغان
 تور، میوه برمایدورغان درخت، حقیقی تال، اون
 قیز، خدمتکار لارغه بریلکان گوش، باغ ایکاسی
 بیلان باغبانلاری، رحم قیلغان سامره لیک،
 آسمان اوچارلیق لاری، صحراداکی سوسن لار و
 بولک تمثیل لار دور. عسل هره سی چیچکلاردین
 شیرین عسل لارنی یغقان دیک عیسی مسیح واقعه
 لاردین روحانی تعلیم لارنی چیقارور ایردی. بو تعلیم
 لار اینیک اغزیدین شونداغ روشن چیقان دور که
 کچیک بلاهم اولارنی اوقالایدور. لیکن بو تمثیل
 لارده شونداغ حکمت لار هم بار دور که عالم و
 دانالار بولارنینک تکیمکایتماسلار.

پیغمبر لارنینک هیچ قایسی سی حضرت
 عیسی مسیح دیک محبت نینک یولی نی کورساتیب اوز

جانلارینی باشقه لارغه فدا قیلماق نی تعلیم
 برماکان دور. اینک تعلیمی: «همسایه نیک نی
 اوزونکدیک دوست تو تقیل. یمان کشیکا ضد
 تور ماغیل. اوزونک باشقه لار دین نمه خواه لاسانک
 اولارغه هم شونداغ قیلغیل. دوشمن لارینکیزنی
 دوست توتونکالار و سیزلار کالغت قیلغوچیلارغه
 دعای خیر قیلینکالار سیزلارنی دوشمن توتقوچیلارغه
 یخشیلیق قیلینکالار و سیزلار کادشنام قیلیب ظلم
 قیلغوچیلار اوچون دعا قیلینکالار» (متی ۵: ۴۴)
 و مونیکنکغه اوخشاش سوزلار دور.

شاگردلاریغه شونداغ تعلیم بریب اوزی هم اول دین
 آخرغجه شول تعلیمغه موافق ایش قیلور ایردی.
 اینک تعلیمیکا موافق انتقام الماق روا ایماس دور.
 انتقام الماقنی خداغه تاپشورور ایردی. اول هر

کشیکا راستنی یوزیکا ایتور ایردی. هیچ بر
 پیغمبر قیامت نینک توغراسیدا عیسی مسیح دیک
 اوچوق ایتمغان دور. لیکن همه دین چونک و اولوغ
 ایش اوشبو دور که خدای تعالی نینک ذاتی و
 صفت لارینی بیزلارکا اشکارا قیلدی. آتاسینی
 تاشلاب کتکان اوغول و ازیقان قوی و یتیب
 کتکان پل دیکان عمیل لاری برله خدانینک کنه کار
 بنده لاریکا محبتی قانچه چونک ایکانی نی
 کورساتادور. کنه کارلارنی قوتقازماق اوچون
 ایستایدور. بیزلارکا بیان قیلیب عالم اهلیکا
 کورساتیب دور که خدانینک اصلی ذاتی محبت
 دور. و اول اوز لطف و گرمی برله انسانغه نجات
 نینک یولینی اچقان دور. آری عیسی مسیح
 آسمانلارداکی یراتقوچر نی بیزلارنینک آتامیزدیب

تعلیم بریب دور . انجیلده خدای تعالی نی
 آسمانلارداکی اتامیز وانکا ایشانکانلار خدانینک
 بلالاری و عیسی مسیح خدانینک اوغلی دیب
 پتولکان دور . هر کشی که بو سوزلارنی
 ظاهر یغه عمل قیلسه و معنی سی نی خدای تعالی
 خاتون الیب دور و بلا تاپیب دور دیب ایتسه
 انداغ کشی مطلق کافر دور . بو سوزلارنینک
 اصلی معنی سی روحانی دور . بیز خدای تعالی نی
 اتامیز دیب ایتقاندا بو سوزنینک معنی سی بیز
 لارنی یراتقان تیریکلیک برکان پرورش قیلغان
 دور و جسمانی اتالاریمیزدین مهربانراق دور
 دیکان بولور . خدای تعالی نینک بلالاری دیب
 ایتقاندا بو سوزنینک معنی سی خدای تعالی همه
 آدم لارنی یراتیب پرورش قیلیب دور لیکن

كنهانينك يوليدا يوركان آدم اتاسيني تاشلاب
 كتكان بلاغه اوخشايدور و ينه كنهاندين توبه
 قىلىب يانيب خداغه يقين كلسه انينك
 اراده سيكا موافق يوركان آدم خداى تعالى نينك
 دوستى ياكه بلاسى يا بولماسه يقين خدمتكارى
 ديب ايتيلور. مثلاً بر آدم نينك يخشى بر
 خدمتكارى بولسه انى بلام ديب ايتماس مو؟
 عيسى خدا نينك اوغلى ديب ايتيلور. بوسوز نينك
 يوقارى پتولكان معنى سى هم بار. ليكن مونيكنكدين
 چونك معنى سى هم بار دور چونكه حضرت عيسى
 خدا نينك روحيدين توراليب دور و مسيح
 روح الله دور. هيچ كشى اينكديك جسمى
 جاني نى و بارچه قوتى نى خدا نينك يول لاريغه
 صرف قىلماپ دور. انينك او چون خداى تعالى دين

عیسی مسیح نینک توغراسیدا بر آواز کلیب ایتی:
 «نینک امراق اوغلوم بو دور من اینکدین راضی
 دور من» دیدی. ینه ایتورمیز که هر آدم آسمانداکی
 اتامیز و خدانینک اوغول لاری و خدانینک
 اوغلی دیکان سوزلار نینک معنی سی جسمانی دور
 دیسه اول کفر سوز ایتادور. لیکن هر کشی که
 بو سوزلار نینک روحانی معنی سی نی بیلسه اول
 کشی اولاردین تولا برکت و امیدوار لیق تاپادور.
 بیز یوقاریدا حضرت عیسی مسیح نینک
 توغراسیدا پتوکان صفت لار نی هر آدم انجیلده
 اوقوب کورالور. و بو پیغمبر لیک سوزانینک اوستیده
 کاکان دور که ایزیلکان قوشنی سیندور ماس
 توتاب تورادورغان پلیک نی اوچور ماس
 بلکه فقیرلار کا خوش خبرنی یتکوزماک اوچون

مسح قیلینیب کونکلی سینوق بولغانلارغه شفا
 برماک اسیرلار کا آزادلیق زنداندکی لارغه
 خلاصلیق نی بیلدورماک خداوند نینک مقبول
 یلی نی و خدایمیز نینک استقام کونی نی اعلام قیلماق
 ماتم دارلار نینک همه سیکا تسلی برماک صهیوندا
 ماتم توتقانلارغه گول اورنیغه زینت و ماتم
 اورنیغه شادلیق نینک یاغی و غمکین روح اورنیغه
 حمد لباسی برماک اوچون کا.کان دور.

✽ مسیح نینک اولوغ کاهنلیکی ✽

ینه پیغمبرلار نینک کتاب لاریدا وعده
 قیلینغان مسیح چونک بر کاهندیک بولور دیب
 پتولسکان دور تا که آدم لارنی کناه لاری نینک
 کفارتی اوچون خدا نینک حضور یغه کاتور کای.

حضرت موسیٰ نینک شریعتیہ کاهن نینک ایشی
 خدا بیلان انسان اراسیدا صلح قیلماق و انسانلاردین
 ذبیحہ و ہدیہ لارنی الیب خلق نینک کناہ لاریغہ
 کفارت بولماق اوچون خدا نینک حضور یغہ
 کلتورماک ایردی. عیسیٰ مسیح پیز نینک کناہ
 لاریغہ نوزیکا الیب دارغہ تارتیلدی. و
 قوچقار نینک قانی نی قربان قیلماق بلکہ اوزی نینک
 جانی نی و قانی نی قربان قیلیب فدا قیلدی. و اول
 کناہ نینک عفوسی اوچون توکولکان قانی برلہ
 خدا بیلان ینکی بر عہدنی برقرار قیلدی. و
 مسیح نینک وفاتی و اورشلیم نینک خراب بولماق
 برلہ حضرت موسیٰ نینک شریعتیہ تعین قیلینغان
 کاهنلیک یوق بولدی. و ینکی عہد نینک ابدغہ
 باقی قالادورغان کاهنلیکی انینک اور یغہ ثابت

بولدی خدانینک ارادهسی انسان نینک کونکل
 لاریکا پتولور کناه لار نینک عفوسی او چون یینکی
 عهد نینک اصلی اوشبو دور.

ینه پیغمبر لیک سوز لارده ایتیلیب دور که طائفه
 لار انکا اطاعت قیلادورغان سلامت نینک امیری
 کلما کونچه یهودادین سلطنت نینک عصاسی و ایاغ
 لاریدین شریعت صاحبی کوتاریلماس. تولا وقت
 یهودیلار اوز کناه لاری نینک سبیدین و خدادین
 کاکان پیغمبر لار نینک سوز لاریکا اطاعت قیلماغان
 توغرادین خدا اولارنی تاشلاب دوشمن لاری
 نینک قولیغه تاپشوردی. مونینک او چون یتمیش
 یل بابل ولایتیده اسیر بولدیلار لیکن توبه قیلغاندا
 خدا اولار نینک حکومت و دولتی نی یاندوردی.
 سلطنت یهودا قبیللهسی نینک قولیدا قالدی. اما

اولار نينك كناهى نينك پيمانہ سى تولدى و
 قوتقاز غوجى سى بولادورغان مسيح نى اولتوركان
 وقتيدا يهودا دين سلطنت نينك عصاسى تمام يوق
 بولدى يعنى پادشاه ليقى منقرض بولدى. اندين كين
 يهوديلار هيچ وقت حكومتى نى تورغوزالماديلار.
 دانيال پيغمبر ايتيب دور كه مسيح نى اولتوركاندين
 كين اورشليم شھرى و بيت المقدس خراب بولور
 و قربانلىق لار يوق بولور. در واقعه حضرت عيسى
 نينك آسمانغه چيقايدين تخميناً او توزيته يل كين
 روم نينك لشكرى كليب شھرنى ويران قيلميب
 بيت المقدس كا اوت قويدى. تاريخ كتابلاريدا
 ايتيب دور كه بولشكر شو نچه تولا يهودينى دارغه
 تارتيلار كه دار قيلغالى اصلا درخت قالمادى. و اول
 كوندين تارتيمب يهوديلار هر طرفكا تارقاب

کتیبار. یهودیلار نینک پادشاهی اولوغ کاهنی و سلطنتی یوق بولدی چونکه اولار خدادین کاکان مسیح نی رد قیلدیبار.

یوقاریدا پتواکان سوزلاردین پیغمبرلار نینک ایتقان سوزلاری عیسی مسیح نینک ظهوری برله بجا کاکانی معلوم بولدی. وینه انجیلدین معلوم دورکه عیسی مسیح بو دنیا آفریده بولماسدین ایلکاری خدانینک حضوریدا ایردی. وینه بر پیغمبر ایتادور: « اینک چیقیشی قدیم دین و ازل نینک کونلاریدین دور: » یینه معلوم دورکه مسیح عیسی ابدالدا باقی قالادور. بو پیغمبر نینک سوزی برله اینک سلطنتی ابدنجه کون بیلان آیدیک باقی بولور و داود نینک تختیدا پادشاه لیقیدا سلطنتی نینک زیاده بولماقیغه و سلامتیگا نهایت بولماس

دیکان سوز توغرا کلا دور . پس پیغمبرلار نینک
 و انجیل نینک سوزلاریکا قایلاب حضرت عیسی
 مسیح اولوغ کاهن دور .

بیز بو دنیانی سیاست بیلان مسخر قیلغان
 بر نچه آدم لار نینک قیلغان ایشلاری و توتقان
 یول لارینی یوقاری اوقوب کوردوک . ایدی
 عیسی مسیح نینک یول لاریغه قایلا ساق بولار نینک
 فرقی نی کورور میز . حضرت عیسی عامیلار کا تعلیم
 بردی قرانکغولوقدا کی خلققه نور کور ساتیب غمکین
 لار کا تسلی بریب و کونکلی سینوق بولغانلارغه
 شفا برور ایردی شیطان کوچی بیلان کناهغه توتولغان
 اسیرلارنی آزاد قیلدی ازیقانلارنی یولغه سالدی
 کناه و عصیان یوکی نینک استیدا ایزیلسکانلارنی
 خلاص قیلدی آرام تاپماغانلارغه آرام بریب کور

لارغه كورما كايك كاسلارغه انكلاماغليق و
 مجنونلارغه صحت ليك ضعيفلار كا قوت و
 اولوكلار كا حياتليق برور ايردى. هيچ كمرسه
 مسيح عيسى ديك زحمت تارتقانلارغه ياردم
 برماكان دور. تولا عالم لار چيرايلىق سوزلارنى
 تاپيب تعليم بريب ايتادور ليكن اوزى بر كان تعليميكا
 موافق ايشلارنى قيلمایدور. اينك اوچون بر تمثيل
 بار دور كه ملانينك ديكانىنى قيل قيلغانىنى قيلماسا.
 اما حضرت عيسى انداغ ايماس ايردى. خلققه قانداغ
 تعليم بر كان بولسه اوزى هم شونداغ قیلور ايردى
 چونكه صبر تحمل براه خطا قيلغان شاگردلار يغه
 و نادان عاميلارغه نصيحت قيليب تعليم برور
 ايردى و اول هر طريقه ايشلاردا منكا ايركاشينكلار
 دير ايردى.

اولوم دین حکم دین و جهنم دین قورققو چیلارغ
 انجیل نینک خوشخبری و عظم ایتیب آسمانداکی
 خدایمیزنی محبتلیک بر اتامیزدیک اولارغ
 کورساتی عیسی مسیح ترک دنیا بولوب دار نینک
 زحمتلیک یولی نی مانکدی. اما بولک آدم لارغ
 زحمت یتکوزماس ایردی. همه زحمتنی اوزیکا
 الدی. بولک آدم لار نینک قانی نی توکمای اوز
 جانی نی فدا قیلماق اوچون بردی. اوزی نینک
 شا کردلار یغنه و تابعیت قیلغو چیلار یغنه شونداغ
 قیلینکلار دیب ایتور ایردی. کناه برله و آدم
 لار نینک توکولکان قانیدین مردار بولغان دنیاغ
 عیسی مسیح خدای نینک مرحمتی و صلحی نی ایب
 کلیب دور. اینک یورکان یول لاریدا
 گروه گروه آدم لار و توب توب بلالار تعلیمیدین

برکت تاپیب خوش بولوب دورلار. اینیک قدمی
 هر اویکا يتسه اول اویکا برکت بولوب دور.
 عاصی و کناه کارلار توبه استغفار قیلیب عفو
 تاپیب دورلار. هر یرده سلامت نینک امیری
 یعنی مسیح عیسی یورکان بولسه اول یرکا
 خوشلوق و برکت یتیب دور.

سیدنا عیسی همه پیغمبرلار نینک امیری دور
 اولوغ کاهنلار نینک اولوغی و پادشاهلار نینک
 پادشاهی دور. انکا اطاعت قیلیب پروی لیک
 قیلیب اوزومیزنی تاپشوروب بجان دل خدمتی نی
 بجا کاتور کایمیز. اینیک آسمان دین یانیب کلما کیکا
 منتظر دورمیز اول وقت مسیح عیسی حکم
 قیلیب دوشمنلارینی دوزخقه سزاوار قیلور.
 اوز بندهلاریکا رحم عنایت کورساتیب وعده

لاریکا موافق اوز پادشاه لیقینه کیر کوزور. اندین
 حضرت عیسی نینک یانیدا توروب خدای تعالی
 نینک حضوریدا ساکن بولوب مقدس فرشته لار
 برله ابدالابد خوشحال لیقیدا راحت و همیشه فراغت
 قیلورمیز و ابدغجه قدرتلیک واحد خداغه همه
 وقت حمد و شکر ایتورمیز چونکه عیسی
 مسیح نی بیز لارکا برکان دور.

آمین.

